

Közösségek fejlesztése a palóc hagyományok megőrzésével - Meglévő közösségek megerősítése, új közösségek létrehozása Bodonyban és Mátraballán

Helyi cselekvési terv

TOP-5.3.1-16-HE1-2017-00010
2019. 06.14.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalomjegyzék

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ.....	3
A CSELEKVÉSI TERV ELKÉSZÍTÉSÉNEK MÓDJA, AZ ÉRINTETTEK BEVONÁSÁNAK FOLYAMATA.....	6
KÖZÖSSÉGI INTERJÚK.....	6
Bodony.....	6
Mátraballa.....	7
KÖZÖSSÉGI FELMÉRÉSEK.....	8
Bodony.....	9
Mátraballa.....	11
KÖZÖSSÉGI BESZÉLGETÉSEK.....	14
A célterületek bemutatása.....	16
Bodony község bemutatása.....	19
Mátraballa község bemutatás.....	21
A TERVEZETT FEJLESZTÉSI FOLYAMAT CÉLSOPORTJAI.....	23
AZ AKCIÓTERÜLET FEJLESZTÉSI SZÜKSÉGLETEINEK ÉS LEHETŐSÉGEINEK ELEMZÉSE.....	24
HELYZETFELTÁRÁS ÖSSZEFOGLALÁSA.....	24
CÉLTERÜLETI SWOT ANALÍZIS.....	26
KÖZÖSSÉGEK RÉSZVÉTELÉVEL MEGVALÓSULÓ FELMÉRÉS ÉS TERVEZÉS ÁLTAL KÖRVONALAZOTT PROBLÉMA.....	27
A FEJLESZTÉSI SZÜKSÉGLETEK, FEJLESZTÉSI CÉLOK AZONOSÍTÁSA.....	28
Beavatkozási műveletek leírása.....	30
A település közösségi tevékenységének történeti feltárása, annak eszközei.....	30
Közösségi akciók, tevékenységek, események, programok, folyamatok.....	32
Közösségi akciók, tevékenységek, események.....	32
Programok, folyamatok.....	38
A helyi nyilvánosság fórumai.....	41
Részvételi fórumok.....	41
A település társadalom- és gazdaságfejlesztése tekintetében meghatározó dokumentumok áttekintése, szükség esetén megújítása.....	42
Tájékoztató közösségi információ pont kialakítása.....	42

„Közösségek fejlesztése a palóc hagyományok megőrzésével - Meglévő közösségek megerősítése, új közösségek létrehozása Bodonyban és Mátraballán”

TOP-5.3.1-16-HE1-2017-00010

HELYI CSELEKVÉSI TERV

A közösségfejlesztési folyamat szakmai minőségének biztosítása, képzések, tanulmányutak ...	42
Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek.....	43
Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek.....	43
Önállóan támogatható, választott tevékenységek.....	44
Eszközbeszerzés	44
Közösségi tervezéshez kapcsolódó együttműködések működtetése, fejlesztése	45
A cselekvési terv megvalósításának szervezeti elemei	47
Költségek	50
Mellékletek.....	52

Helyzetelemzés

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Bodony Község Önkormányzatának TOP-5.3.1-16-HE1-2017-00010 számú „Közösségek fejlesztése a palóc hagyományok megőrzésével - Meglévő közösségek megerősítése, új közösségek létrehozása Bodonyban és Mátraballán” című projektje támogatási szerződés szerint rögzített konzorciumi formában valósul meg, melynek konzorcium vezetője Bodony Község Önkormányzata, konzorciumi partnere pedig Mátraballa Község Önkormányzata illetve a Forti Pectore Egyesület.

A közösségfejlesztési folyamat célterülete Bodony és Mátraballa község területére terjed ki. A felhívásnak megfelelően a települések egymással határosak, össznépességük 2017. január 1-i állapot alapján 1481 fő.

Mindkét település Heves megyében, Pétervásárai járásban található, szomszédos települések. Mind Bodony, mind Mátraballa hasonló problémákkal küzd, hiszen a népesség számának csökkenése, a településen élő fiatalok elvándorlása, az elöregedő lakosság olyan problémákat vet fel a településeken, mely kihívásokra ad megoldást jelen projekt célja és eszköze. A lakosság számára szükséges olyan programok, események és rendezvények szervezése, melyek hozzásegíti őket az identitásuk erősítéséhez, hozzájárulnak a településen maradáshoz, az itt élők kohéziójának erősítéséhez. Szükség van a településeken az összefogásra a társadalmi szerepvállalásra, hogy élhető közösséggé váljon illetve településként tudjon kínálni vonzó, letelepedésre ösztönző településképet az ide látogatók számára is.

Célunk a projekttel azontúl, hogy hozzájáruljunk a népesség számának emelkedéséhez, a letelepedések ösztönzéséhez, az elvándorlások csökkenéséhez, a helyi identitás és kohézió erősítéséhez, egy olyan érték közvetítéséhez, mely a palóc kultúrából fakad. Mindkét településen ugyanis a palóc hagyományok gyökerei fellelhetők, melyek ismerői és tudói az idősebb korosztály. Szeretnénk, ha programjainkkal azon értékeket közvetíthetnénk melyek segítenek átörökíteni ezen gazdag szellemi és kulturális örökségeket. Nem csak az idősebb korosztály számára kell értékkel bírnia a palóc hagyományoknak, fontosnak tartjuk a fiatalabb korosztály felé is a palóc identitás közvetítését. Mindezen törekvéseink pedig elősegíthetik az idegenforgalom fejlődését a településeken, hosszútávon hozzájárulva a helyi gazdaság élénkítéséhez.

A települések általános társadalmi-gazdasági problémái:

- Egyikre sem jellemző a turizmus és a gazdaság fejlettsége
- a települések társadalmának folyamatos elöregedése tapasztalható
- Az utóbbi években mindkét településre jellemző, hogy a belföldi vándorlások egyenlege negatív, azaz az elvándorlók száma magasabb, mint a beköltözőké
- az elveszületések számát folyamatosan meghaladta halálozások száma
- hátrányos helyzetű csoportok arányának növekedése, mélyszegénységben élő – főleg roma – lakosság helyzetének fokozatos romlása
- társadalmi előítéletek erősödése
- munkahelyek hiánya
- fiatalok elvándorlása
- a helyiekre jellemző zárt társadalmi elkülönülés jellemző, mely megakadályozhatja a kultúra továbbörökítését, hozzájárulhat palóc hagyományok elvesztéséhez, elfeledéséhez a településeken
- érdeklődés hiánya a lakosság részéről
- alacsony civil, közösségi aktivitás, kevés az új tag
- forráshiány a civil szervezetek működésében (nincs pénz a viseletek megújítására, hangszerekre, technikai eszközökre)
- fiatal generáció érdektelensége, elköteleződése a helyi értékek, kultúra és programok iránt
- Annak ellenére, hogy a településeken több civil szervezet is működik, a szinergia hiánya aggályos

Ezen problémák enyhítésére fogalmazódott meg jelen projekt cselekvési terve, mely az alulról jövő kezdeményezések, a lakosság, közösségek javaslatai, élményeinek forrásából támaszkodva kínál helyi identitást erősítő közösségfejlesztési folyamatokat.

A megvalósított közösségfejlesztési folyamatok eredményeként hosszútávon mindkét településen erősödik a kohézió, kialakulhatnak azon kis közösségek, melyek új erőt adnak, és innovatív megoldásokkal hozzájárulnak a település közösségi fejlődéséhez, elősegíthetik a szervezetek tagságának erősödését és szerepvállalását.

A településeken élő hátrányos helyzetű egyének, közösségek megszólítása a programokon keresztül kiemelt feladatként jelenik meg minden konzorciumi és együttműködő partner számára, mely a közösséghez, településhez tartozást erősíti.

A programok előkészítése és lebonyolítása során humán erőforrások kerülhetnek feltárássra, kialakulhat egy önkéntes kör, aki magáénak érezve a közösség fejlődését innovatív megoldásokkal további közösségfejlesztési folyamatokat generálhat.

A cselekvési tervben megfogalmazott rendezvények, események és folyamatok illeszkedve a projekt céljaihoz erősítik a kohéziót és identitást, segítik olyan értékek feltárását, melyek a lakosság elöregedésével folyamatosan elhomályosulnak.

A cselekvési terv alapját képező közösségfelmérés folyamata a lakosság aktív bevonásával és részvételével megvalósult beszélgetések, felmérés és interjú során feltárt eredmények alapján körvonalazódott. A közösségek részvételével megvalósult beszélgetések során körvonalazódtak a helyi igények, szükségletek, láthatóvá váltak a humán erőforrások, melyekre támaszkodva megvalósíthatóvá válnak a folyamatok. Megismerhettük a célterület kulturális, történelmi hagyományait, szokásait, tradíciókat, melyek a későbbi értékek feltárásában és továbbörökítésében határozták meg az irányokat.

A lakosság aktív részvételével megvitathatóvá vált, mely koncepció mentén valósuljanak meg a tevékenységek.

A cselekvési tervben megfogalmazott cselekvési és fejlesztési szükségletek célterülete tehát két települést, Bodonyt és Mátraballát érinti, a projekt célcsoportja pedig ezen két település teljes lakossága.

A Módszertani útmutató alapján elkészített közösségi interjúk, közösségi beszélgetések, és a közösségi felmérés eredményezte a helyi cselekvési terv létrehozását, mely az alábbi kötelezően alkalmazandó, és a benyújtott pályázatban vállalt módszerek segítették:

- közösségi interjúk (59 db),
- közösségi felmérés (kérdőíves felmérés),
- közösségi beszélgetések, közösségi tervező műhelyek (helyi cselekvési terv elkészültéig havonta egy alkalommal).

A CSELEKVÉSI TERV ELKÉSZÍTÉSÉNEK MÓDJA, AZ ÉRINTETTEK BEVONÁSÁNAK FOLYAMATA

KÖZÖSSÉGI INTERJÚK

A közösségi interjúk elemzése során azt az elvet követtük, hogy sikeresebb a közösségfelmérés folyamata, ha a válaszadás önkéntes a településeken. A beszélgetéseket mindkét településen a helyi közösség-szervező végezte, munkáját nagyban megkönnyítette, hogy a településen él, ismerős volt a beszélgetőpartner számára, mely egyfajta kötetlenséget hozott. Az interjúk során tehát lehetőséget biztosítottunk az aktív, önkéntes lakosság számára, hogy 3 kérdés mentén fogalmazza meg véleményét, mely a települést érintő szükségleteket, hiányosságokat jelzi. A közösségi interjúkon résztvevők száma már jelezte számunkra, hogy kik azok, akik fontosnak érzik a változtatásokat a településeken, a kezdeményezők, aktív mag folyamatosan körvonalazódott a projekt jelenlegi fázisában. Körvonalazódtak azok a központi kérdések, melyek a lakosságot foglalkoztatják.

A 3 kérdés, melyre az interjúalanyok választ adhattak:

- Mit jelent számára itt élni? (Mi a jó az itteni életben? Mi a rossz?)
- Min változtatna és hogyan?
- Ő maga mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?

A két településen összesen 59 fő mutatott hajlandóságot, és vállalta a beszélgetést.

Bodony

A kérdőívet kitöltő személyek között 14 nő és 15 férfi vállalta a beszélgetést. Többségük középkorú és nyugdíjas korú bodonyi lakos volt, akik az elmúlt évek tapasztalatait fogalmazták meg a kérdések mentén. Sajnos fokozottan érzékelhető volt az a probléma, hogy Bodony település lakossága folyamatosan elöregszik, itt élő fiatalok a kérdésekkel megszólítani nem lehetett. Így összességében a válaszok leginkább az idősebb korosztály véleményét tükrözik. Sokak számára a válaszok alapján a legfontosabb a nyugalom volt a településen, az tapasztalható, hogy nincsenek már nagyra törő terveik, elégedettek a lakóhelyükkel. Sokaknak erős a kötődése a településhez, többen itt születtek, itt él családjuk, barátaik. Nyugodt, csendes, természet közeli, tiszta levegőjű településként írják le Bodonyt. A közbiztonságot is megfelelőnek tartják.

A változást sokan az összefogásban, a településen szervezett különböző tematikájú programok megvalósításában látják. Többen jelezték is, hogy ezek koordinálásában, megvalósításában szívesen részt vennének.

A településen élő családok, fiatalok megszólítását a programok által különösen fontosnak tartják a megkérdezettek, hiszen az elmúlt években fokozottan tapasztalható a fiatalok elvándorlása, Bodonyt az elöregedés jellemzi. A hagyományok ápolása szintén igényként fogalmazódott meg az interjúban meghallgatott lakosság részéről, mely azért is válhat fontossá, mert az idősebb generáció az, akinek birtokában van az a tudás, mely megosztható érték.

Egyöntetű álláspont, hogy az életminőség javításáért összefogással lehet tenni, a helyi identitásérzés erősödéséért önkéntes munkával, ötletekkel lehet tenni oly módon is, hogy a hagyományokat megismertetik a célterületen élőkkel, fiatalok bevonásával.

Mátraballa

Az interjú elkészítésére 30 fő vállalkozott, a településen élő leginkább aktív illetve idős korú lakosság, férfiak és nők közel azonos számban vállalkoztak a beszélgetésre. A beszélgetések jó hangulatban teltek, a megkérdezettek kiválasztása szintén önkéntes alapon történt. A településen folyamatosan terjedt az információ, többen keresték a szervezőt, hogy szeretnének bekapcsolódni a felmérés folyamatába, válaszaival szívesen segítené a projektet.

A *Mit jelent számára itt élni? (Mi a jó az itteni életben, és mi az ami kevésbé jó?)* kérdésre kapott válaszokat összegezve elmondható, hogy a megkérdezettek szeretnek a településen élni, csendes, nyugodt, biztonságos faluként aposztrofálták lakóhelyüket. Többen kiemelték a természet közelségét, a család, barátok közelségét, mely szintén nagy vonzereje Mátraballának. Többen a jövőt látják, a fejlődést a településben, emellett azonban volt, aki annak adott hangot, hogy a városoktól való távolsága miatt nehezen elérhetőek a szolgáltatások, sajnos egyre kevesebb a helyi lehetőség.

A *Min változtatna szívesen és hogyan?* kérdésre rengeteg ötlet érkezett, látszik, hogy igény van a településen szervezett programokra. A válaszok mind azt mutatják, hogy létjogosultsága van a projektnek. A közösségfejlesztésre összpontosuló események iránti igény az emberekben hatalmas. A legkisebb korosztály megszólításától a legidősebbekig az tapasztalható, hogy szükséglet van a településen élők részvételén alapuló eseményekre, mely akár a hagyományőrzést, a gasztronómiát, kultúrát vagy éppen a sporteseményeket preferálja. A rendezvények, programok iránt megfogalmazott igény mellett jelentkeztek még infrastrukturális fejlesztésekre, környezetszépítő akciókra, virágosításra vonatkozó javaslatok, melyek mind a településkép esztétikai megújulását helyezik előtérbe.

Ő maga mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz? kérdés mutatta meg számunkra leginkább, hogy a válaszadók mennyire lehetnek aktív résztvevői a programjainknak. Többen jelezték, hogy szervezőként, előadóként, tapasztalatokat, ismereteket, tudást megosztva vállalják, hogy a célterületen meginduljon a változás.

Célterületi összegzés

A célterületen élők válaszait figyelembe véve összességében elmondhatjuk, hogy a helyi identitás és kohézió erősítése iránt megfogalmazott célok megvalósításához rendelkezésre áll az az aktív közösség, akikre támaszkodva elérhetővé válnak a projekt céljai. Az a hipotézis, mely a felhívás során megfogalmazódott, hogy a tervezett akciók, programok és tevékenységek hozzájárulhatnak a közösség összetartó erejének növeléséhez, a programok mentén kialakulhatnak együttműködések, melyek hosszútávon is működőképesek, és képesek befolyásolni a település életét bebizonyosodni látszanak.

Van igény a településen élők körében a változásra, megfogalmazták számunkra azokat az igényeket és szükségleteket, melyek mentén körvonalazódhat a rendezvénynaptár.

KÖZÖSSÉGI FELMÉRÉSEK

A közösségi felmérés helyi lakosok aktív részvételével megvalósuló közösségfejlesztő aktivizáló módszerét alkalmazva a célterületen élő teljes lakosság megszólításra került. A kérdőívek kitöltése a közösségi interjúkhoz hasonlóan anonim módon történt. A településeken kihelyezett szolgáltatóknál, önkormányzatnál fellelhető kérdőíveket gyűjtőládákba bedobva gyűjtötték össze. Mátraballán a kérdőívek internetes kitöltésére is volt lehetőség, online visszaküldési lehetőséggel, melyre már a rövidebb 9 kérdéses kérdőívet használták. Ily módon 50 db kérdőív érkezett vissza, melynek feldolgozása során összetettebben láthattuk a településen élők véleményét, körvonalazódott, hogy a településen élőknek van igénye arra, hogy közösségfejlesztő programok valósuljanak meg a településen.

A két településen tehát két kérdőív került kiküldésre. Bodonyban 9 kérdés mentén keresték a választ, míg Mátraballán a helyi önkéntesek vállalták a hosszabb kérdőívek (összesen 22 db kérdés) megválaszolását, illetve online felületen 9 kérdés segítségével mérték fel a lakosság véleményét. Mátraballán 74 db, míg Bodonyban 29 db kérdőív került vissza a közösség-szervezőkhöz, azaz összesen 103 db kérdőív gyűlt össze a megadott határidőre.

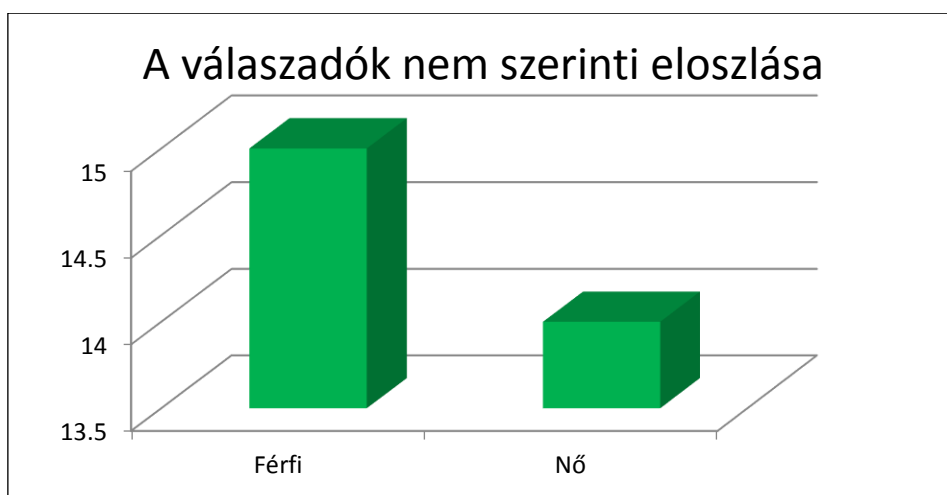
Ezen kérdőívek kerültek feldolgozásra, mely jó alapot szolgált a további közösségi feladatok kapcsán.

A kérdések megfogalmazása során olyan, leginkább zárt kérdéseket tettünk fel a lakosságnak, melyek az aktivitásra, igényekre, szükségletekre támaszkodtak.

Bodony

A településen 29 kérdőív érkezett vissza kitöltött állapotban. Általánosságban elmondható, hogy a közösségi felméréskor is tapasztalt korosztály vállalta a kitöltést. Ez annak köszönhető, hogy az itt élők zömében ezt a korosztályt képviselik, előregedőben a település. A kérdések összeállításakor célzottan mértük fel az igényeket, mely programok megvalósítása iránt van szükséglet, de kíváncsiak voltunk például arra is, hogy milyen szerepvállalással lehet számolni a közösségi élet szervezése során.

Az alábbi két diagramon a válaszadók nem és életkor szerinti megoszlása látható:

A két diagramot együttesen elemezve jól látható, hogy az idősebb generáció adja az aktív magot a településen, ők talán a legelhivatottabb a településért tenni. Ez sajnos arra világított rá, hogy nagy szükség van az olyan programok, események megszervezésére, melynek célcsoportja a fiatal illetve aktív korú lakosság. Mindemellett pozitívnak tekinthető az a tény, hogy az idősebb korosztály szerepvállalására támaszkodva a hagyományok átörökítése, értékközvetítés kiemelt programja és magja tevékenységünknek.

Arra is szerettünk volna választ kapni kérdőívünkben, hogy a közösség lakói milyen programokat látnának szívesen, melyek azok a tevékenységek, melyek vonzerőként jelennek meg számukra.

A válaszok alapján is jól látszik, hogy a kulturális programok iránti igény magas a kitöltők körében. Ez a magas szám talán annak is köszönhető, hogy az idősebb korosztály saját igényeit megfogalmazva alakította döntését. Azonban a családi napok, a családok bevonásával és megszólításával rendezett események iránt magas az érdeklődés. Feltételezi, hogy a kitöltők is a családok, kisgyermekesek megszólításával kívánják a lakosság megtartását elérni, az elvándorlás mutatóit ily módon csökkenteni.

Az előbbi diagram azért volt fontos számunkra, mert arra voltunk kíváncsiak, hogy a különböző programokról, eseményekről hol tájékozik a lakosság. Ennek megfelelően szükséges majd a megvalósítás során a különböző eseményeket, akciókat hirdetni, publikálni, hogy a lakosság elérhetővé váljon, megszólításra kerüljön.

A kérdőívben megfogalmazott további kérdések egyike a részvételre, aktivitás mérésére épült. 26-fő válaszolta, hogy szívesen vesz részt a település rendezvényein, mely jó alapot szolgál a jövőre nézve.

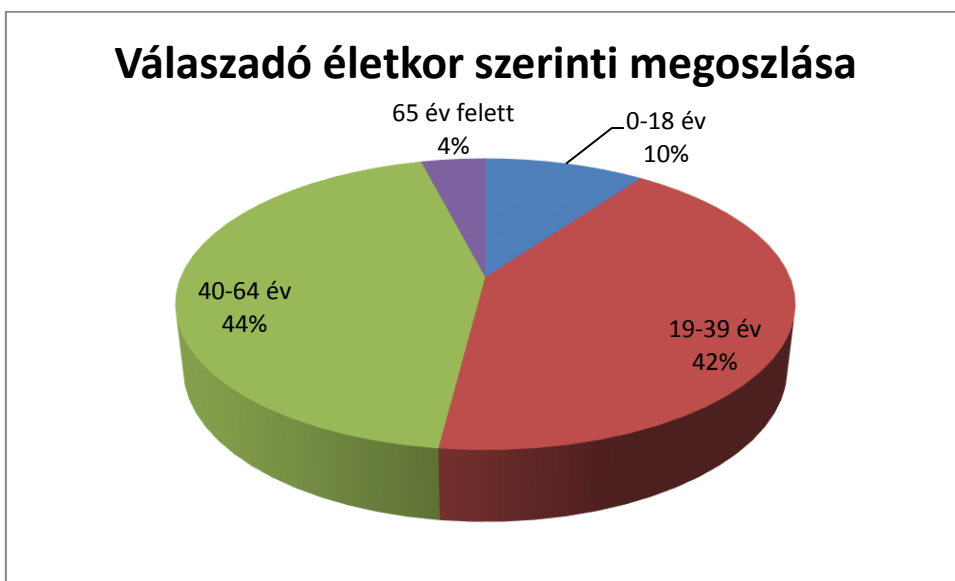
Mátraballa

A 22 kérdésből álló kérdőívet 24 fő töltötte ki, általánosságban elmondható, hogy többségében nők vállalkoztak a feladatra, olyanok, akik aktív korúak és családban élnek. Általában a településen élők töltötték ki a kérdőíveket, (8 fő itt dolgozik csak), olyanok leginkább akik Mátraballán éltek hosszú ideje. A közösségi felméréskor tapasztalt elégedettség, a település csendes, nyugodt, barátságos hangulata itt, és ily módon is megerősítésre került.

A kérdőív ezen típusában negatívumokra is rákérdeztek, mely alapján többen megfogalmazták, hogy azontúl, hogy hiányoznak a szabadidős programok a legnagyobb problémát a fiatalok elvándorlása jelenti.

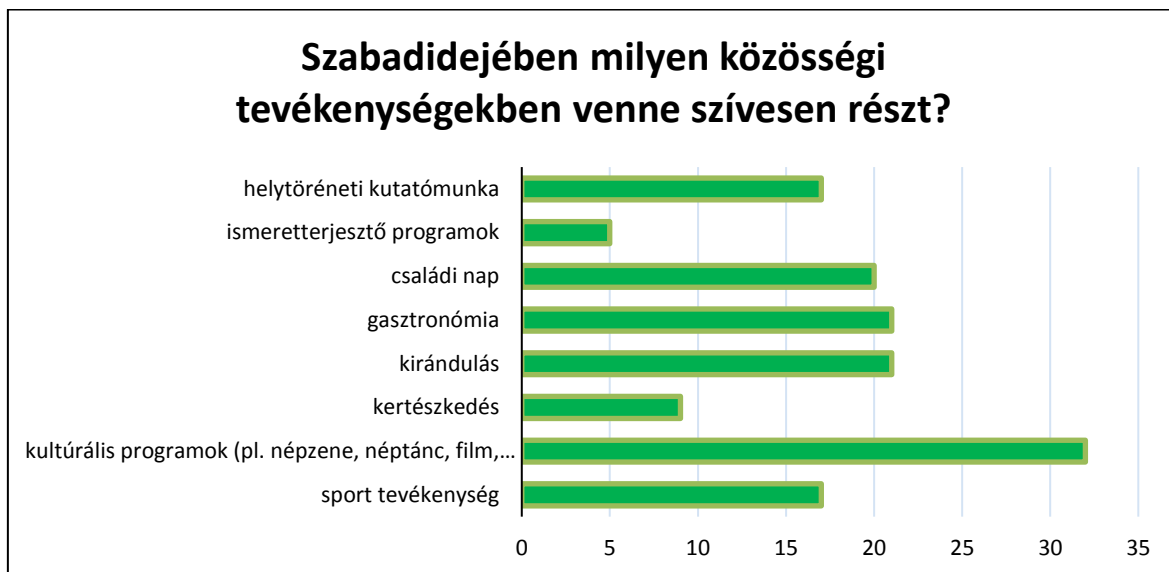
Az online felületen megjelent és beérkezett 50 db kérdőív egy rövidebb, zárt kérdésekkel kialakított felmérés volt.

A nemek és életkor szerinti megoszlása a kitöltők körében a következőképpen alakult:

A kérdőív kitöltői között magasabb számban voltak a fiatalabb életkorú helyi lakosok, mely valószínű a digitális, online felületen való válaszadásoknak is köszönhető. Meg tudott szólítani a település 21 fő 19-39 év közötti, és 22 fő 40-64 év közötti lakost, mely szignifikánsan jelzi számunkra a lakosság nagy részének igényeit, szükségleteit.

Szeretnénk kiemelni azt a kérdéskört, mely a lakosság programok iránti igényét jelzi.

A kulturális programok iránti szükségletet kiemelt igényként kezeljük, mely alapot ad a későbbiekben elkészített rendezvénynaptárunkhoz, mely program akár gerincét is adja majd a megvalósítani kívánt eseményeknek.

Emellett magas választási arányszámmal bír a gasztronómia, családi nap és a kirándulás címmel vizsgált tevékenység.

Az online kitöltés arányaiból kiindulva, a fenti táblázat is azt a ténytet támasztja alá, hogy Mátraballán az internet, a közösségi oldalakon való megjelenés szélesebb körben elterjedt. Ezek szintén olyan információk számunkra, melyek a lakosság elérhetőségére, a tájékoztatás lehetőségeire adnak iránymutatást.

A szabadidős programokon való részvétel a lakosság körében 69 %-os, mely jó alapot szolgál az elkövetkező időszakra, a tervezett tevékenységek résztvevői számának kalkulálása során.

Összegezve a célterületen tapasztaltak eredményeit a tevékenységek, aktivitás tükrében elmondható, hogy a közösségek megfogalmazták igényeiket a szabadidő hasznos eltöltésére, mindkét településen az ismeretterjesztő programok iránti igény a legmagasabb. Ez a szinergia miatt is fontos, mely a két település összefogásával jön létre.

KÖZÖSSÉGI BESZÉLGETÉSEK

A településeken zajló közösségi beszélgetések a felhívásnak megfelelően a cselekvési terv elkészültéig havi 1 alkalommal kerültek megrendezésre. 3 közösségi beszélgetés során kértük a lakosságot a tervezésben történő részvételre, a tervezés és egyeztetés folyamatába való bekapcsolódásra. Mivel jelen projekt két település együttműködésén alapszik, így a beszélgetések helyszínének megválasztása során mindkét településen megjelentünk. A közösségi beszélgetések a helyi intézmények, szervezetek megkeresésével és részvételével, bevonásával történt.

Az események tekintetében meghívóval invitáltuk a helyi lakosokat egy kötetlen beszélgetésre, ahol megvitatásra kerülhettek a projekttel kapcsolatos célok, a vállalt tevékenységek.

Szó esett a települések aktuális helyzetéről, a közösségi életbe történő bevonás lehetőségeiről, illetve megfogalmazódtak már igények is a tervezett programokról. A fiatalok elvándorlása, az idősebb korosztály jelenléte a közösségi folyamatokban nehézségeket jelent a településen megvalósítandó közösségi akciókra nézve, ezért az ilyen jellegű problémák továbbgondolása szükséges a tervezési folyamatok során.

A közösségi beszélgetések során körvonalazódott egy közös program megvalósítása iránti igény, melynek Mátraballa adott otthont, nyárindító eseményként.

A közös munka során érintettük a településen élő generációs jellemzőket, mindkét település tapasztalhatta, hogy sajnos egyaránt jellemző Mátraballára és Bodonyra is az elöregedés, a fiatalok elvándorlása.

Mindkét település számára fontos a hagyományok ápolása, erre építve fogalmazódott meg az igény a kohézió és az identitás erősítésére az itt élőkben.

A közös együttműködés során sikerült feltárni a helyi adottságokat, melyre építkezve megkezdhető a közösségfejlesztés folyamata. A hagyományok tisztelete, az értékek átadása mindkét településen központi helyet foglalt el, az idősebb lakosság részéről megfogalmazódott az igény az ismeretátadásra, a generációk közötti együttműködés lehetőségeire.

Megfogalmazódtak a helyi igények a résztvevők részéről, melyeket kiegészítve a közösségfelmérés folyamatának eredményeivel meghatározhatóvá vált a cselekvés iránya, véglegesség vált a rendezvénynaptár tematikája.

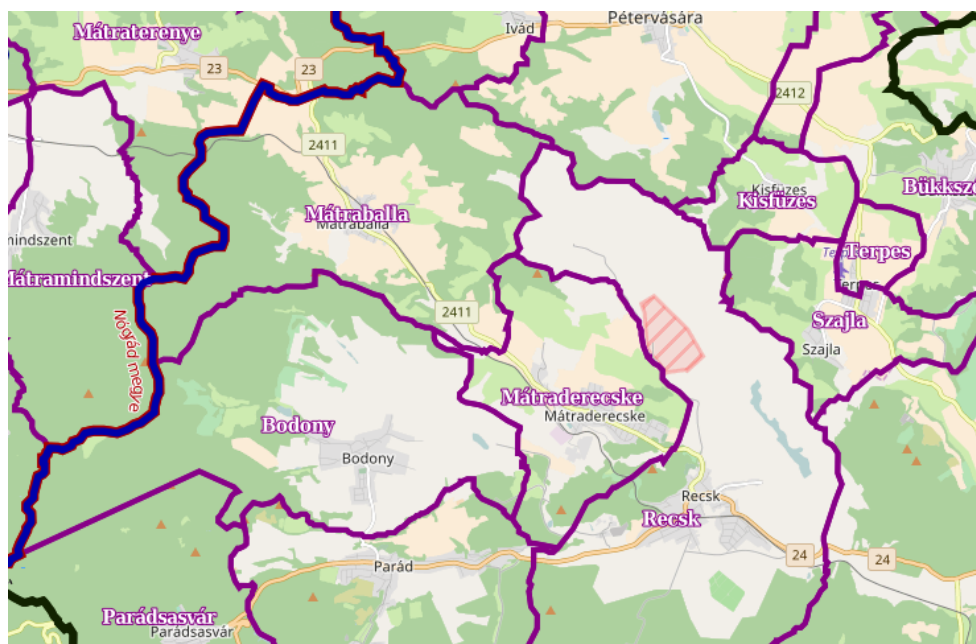
A közösségi beszélgetéseken összesen 34 fő vett részt. ahogy haladtunk előre az időben egyre többen kapcsolódtak be a tervezési folyamatokba. A résztvevőkről jelenléti ív, fotódokumentáció készült.

A cselekvési terv célterülete, a tervezett fejlesztési folyamat célcsoportjai

A „Közösségek fejlesztése a palóc hagyományok megőrzésével - Meglévő közösségek megerősítése, új közösségek létrehozása Bodonyban és Mátraballán” című projekt nevében is utal arra, hogy a projekt két település területén kíván olyan közösségfejlesztési folyamatokat megvalósítani, melyek hosszútávon ezen céltelepülések egészén járulnak hozzá a helyi identitás és kohézió fejlesztéséhez.

A célterületek bemutatása

A két érintett település Heves megye Pétervására központú, szomszédos kistelepülések Heves megye északnyugati határán.

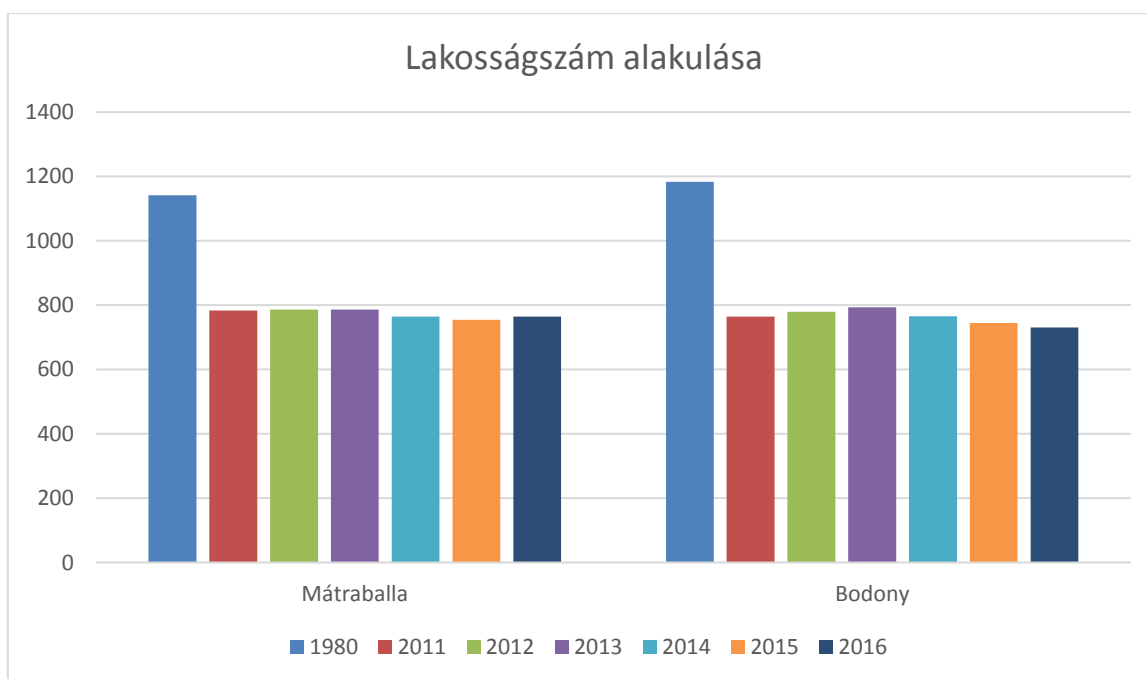

Mindkét település palóc hagyományokkal bír, a palóc kultúra, szokások és értékek viselője, az ún. Palócföldi Kilencek települései.

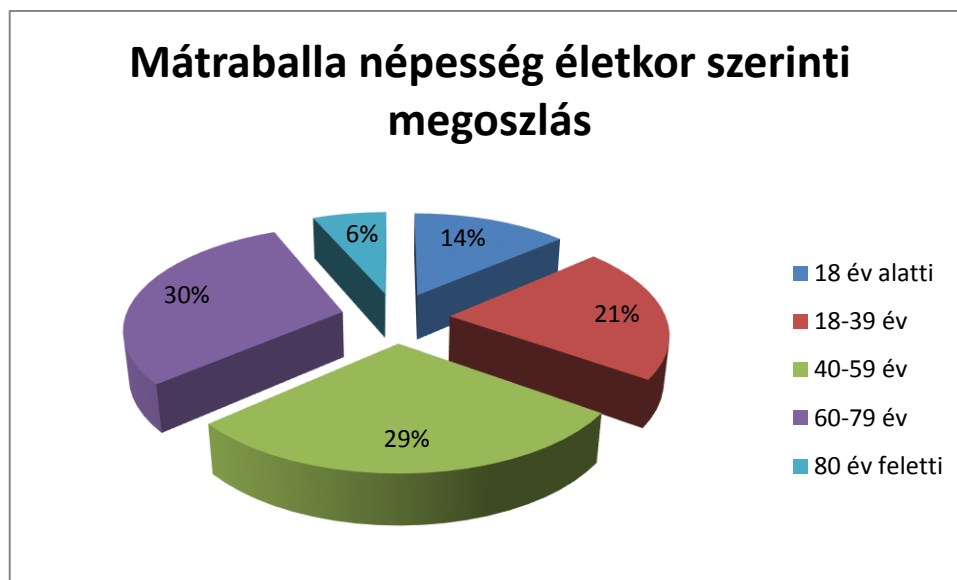
Az alábbi táblázat mutatja Mátraballa illetve Bodony községek teljes területének és lakosságának alakulását.

Lakosságszám (fő):		Terület (hektár):	
Mátraballa:	741	Mátraballa:	2.636
Bodony:	740	Bodony:	2.896
Összesen	1481	Összesen:	5.532

A két település lakosságának alakulása 1980-tól folyamatos csökkenést mutat, melyet a következő diagram kíván bemutatni:

A KSH 2017. január 1-i adatai alapján a korösszetétel az alábbiak szerint alakul településenként:

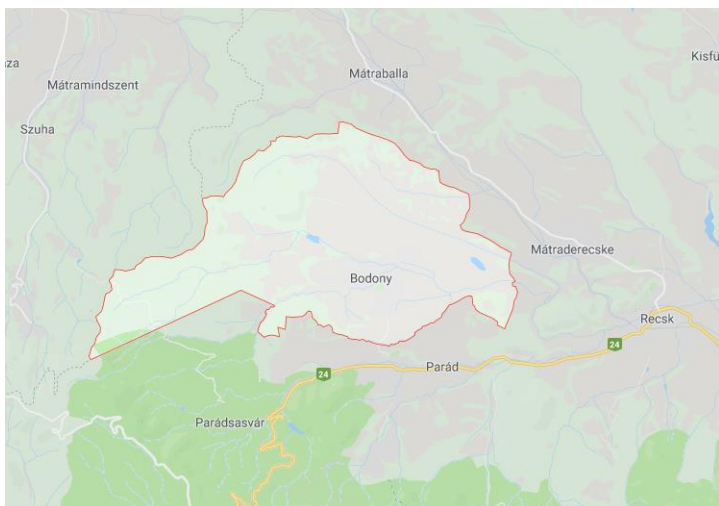

Jól látható, hogy a két településen közel hasonló a népesség életkori megoszlása. Mindkét településen leginkább a 60 év feletti korosztály száma a magasabb, mely kedvező a projekt céljainak megfelelően az értékek feltárására, hiszen ez a korosztály az, aki őrzi a régi hagyományokat és szokásokat, írásos emlékeket, melyek segíthetnek a fiatalabb korosztály számára azok feltárásában és átörökítésében.

Egyértelmű az is, hogy a településeken magasabb az idősebb korosztály száma, mely a település társadalmának elöregedésére enged következtetni.

Bodony község bemutatása

A terület elhelyezkedése

Bodony község az Észak Magyarországi régióban, Heves-megyében, Gyöngyöstől északkeleti irányban 20 km-re, a Parád-Recski medencében található. A község zsáktelepülés, kizárólag Parádról, a 24. számú főútról kiágazó bekötőúton érhető el.

A település becsült népességének száma 2017. január 1-i KSH adatok alapján 740 fő. A lakosság száma 2004 óta folyamatosan csökkenő tendenciát mutat. A település demográfiai adatainak elemzése során tapasztalható, hogy a térség társadalmi-gazdasági elmaradottsága, a munkahelyek hiánya nagyban hozzájárul az elvándorlásokhoz.

Jelentős az idős korúak száma a településen, míg a fiatalok száma rendkívül alacsony. 2010 óta a településen nem működik óvoda, a szomszédos Parád fogadja a 3-6 éves gyermekeket. Iskola szintén nem működik a településen.

A 105/2015 (VI.23.) Korm. rendelet alapján Bodony hátrányos helyzetű település, azonban hagyományai, kultúrája lehetővé teszi számára a projekt céljainak megvalósulását. A településen élő hátrányos helyzetű csoportok megszólításával hozzájárulhatunk a helyi identitás és kohézió erősödéséhez, az egyén közösségen belül elfoglalt helyének változásához.

Kiemelt figyelmet kapnak az események során az egészségtudatos programok, melyek a lakosság testi és lelki harmóniájához hozzájárulva hosszútávon pozitívan befolyásolják az öregedési mutatók alakulását.

Szeretnénk olyan folyamatok beindítását eszközölni, melyek a teljes lakosság megszólításával erősítik az identitást. A palántázás, a településkép kedvező képének kialakítása ugyanúgy hozzájárulhat az egyén elégedettségének érzéséhez, mely a célterületen is fontos eleme a projektnek.

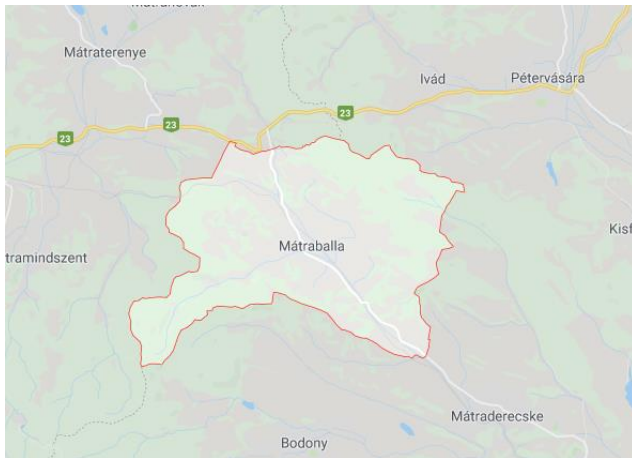
A közösségi beszélgetéseken, a felmérések során is egyre nagyobb hangsúlyt kapott a hagyományok ápolása, hagyományteremtés, így ennek az igénynek a kielégítésére kerültek betervezésre a folyamatok a rendezvénynaptárba. A palóc hagyományok, legyen az gasztronómia, szokások, vagy épp ünnepek, az itt élők számára őrizendő értékek, az utókor számára történő átörökítésükben az itt élők szívesen részt vesznek.

A település fejlődésének szinte egyetlen lehetősége a turizmusban rejlik, hiszen a környék adottságai, a Mátra közelsége, a környező településen található gyógyfürdő vonzóak lehetnek az ide látogatók számára. A Palóc hagyományok, a természeti, néprajzi adottságok nyújthatnak az ide látogatók számára alternatívát a szabadidő hasznos eltöltésére, mely hosszútávon biztosíthatja a településen való letelepedés lehetőségét.

Fontos tehát mind közösségi, mind települési érdekek mentén szervezni az események, tevékenységek, folyamatok elemeit, melyek egyedileg, mind összességében hozzájárulnak akár az egyén, akár a közösség akár a település fejlődéséhez, a kohézió és az identitás erősödéséhez.

Mátraballa község bemutatás

A terület elhelyezkedése

A Mátra északi lábánál található a település, közvetlenül a nógrádi megyehatár mellett. A falu határában csak alacsonyabb magaslatok találhatók, a környék legmagasabb pontja a 305 méteres Bolya-bérc. Területe a Tarna vízgyűjtőjéhez tartozik, a falun keresztül folyó patak a kis folyó felső szakaszának egyik mellékága.

A település becsült népességének száma 2017. január 1-i KSH adatok alapján 741 fő. A lakosság száma 2005 óta folyamatosan csökkenő tendenciát mutat. Egyedül 2012-ben volt némi ugrás megfigyelhető, amikor a lakosság száma emelkedett, azonban azóta szintén csökkenés figyelhető meg.

A demográfiai adatokat megvizsgálva kijelenthető, hogy a település lassan elnéptelenedik. Az elvándorlás megfigyelhető, a település lélekszáma folyamatosan csökken. Ezek olyan intő jelek, melyek arra hívják fel a figyelmet, hogy kiemelten kell figyelni az itt élő idősebb illetve fiatalabb korosztályra. Sokan távol élnek családjuktól, az a támogató rendszer, mely az egyént megóvja, és erősíti sokaknál nincs jelen, mely még inkább erősítheti a magány érzését. Programjainkon való aktív részvételt kínálva, az idősebb korosztály bevonását az értékek, emlékek feltárásába olyan alternatívát kínálunk, mely ha nem is pótolja a családi kötelékeket, de egy újabb szupport rendszert erősítünk életükben.

A hátrányos helyzetű csoportokat elemezve elmondható, hogy Mátraballán nincs mélyszegénységben élő, illetve roma származásúak száma is alacsony, akik a településen élnek, a többségi lakosság erkölcsi és társadalmi normáinak megfelelő értékrenddel élik életüket. Szerencsésnek tekinthető a település a tekintetben is, hogy nincs hajléktalan, nem található telepszerű lakókörnyezet illetve szegregátum.

Mindezek alapján összességében elmondható, hogy a helyi identitás és kohézió fejlesztését célul kitűző projekt a célterület teljes lakosságának kínál lehetőséget, minden itt élő lakost elérni kíván, és olyan programok, és akciók sokaságát kínálja, mely az összetartozás élményét kínálva hosszútávon pozitívan befolyásolja a települések együttműködését.

Fontos kiemelni, hogy a rendezvénynaptárban szereplő tevékenységek, programok, illetve akciók a közösség megszólításával alakultak, és váltak véglegessé. A közösségi beszélgetések, felmérések és interjúk segítettek körülhatárolni azokat a társadalmi, kisközösségi nehézségeket, igényeket illetve szükségleteket melyre megoldást kínálnak eseményeink, hozzájárulnak az egyén közösségben elfoglalt helyének erősítéséhez. Az alulról jövő kezdeményezésekre épülő események eredményesebben közvetítik a közösség érdekeit, kívánságait, hiszen ha olyan programokat kínálunk, melyek a lakosság szükségleteit, igényeit elégíti ki amellet, hogy magasabb számú résztvevő jelenik meg az eseményeken, hozzájárulunk az egyének elégedettségéhez.

Feltételezzük, hogy a programok megvalósítása során kialakulnak olyan egyéni illetve közösségi csoportosulások, akik a későbbiekben aktív magjává válhatnak a település közösségi életének szervezésében.

A célcsoport elérésének módszerei a cselekvési terv elkészítése során és annak folyamatos aktualizálása során:

- kérdőív
- tartalomelemzés
- közösségi interjú
- közösségi beszélgetés

A TERVEZETT FEJLESZTÉSI FOLYAMAT CÉLSOPORTJAI

A projekt által megfogalmazott célok célterületi áttekintésére az előbbiekben kerítettünk sort. A célcsoport meghatározása során elmondhatjuk, hogy a tervezett tevékenységekkel a településeken élő teljes lakosságot meg kívánjuk szólítani.

Szeretnénk, ha az óvodás korosztály életének része lenne a hagyományok és szokások tisztelete, a palóc értékek beépülnének a mindennapjaikba. Ezáltal kialakíthatjuk már ebben a korban a közösséghez tartozás fontosságát, a település iránti elköteleződést erősítve. A programok segítségével, mely minden fiatal számára egyaránt elérhető, lehetőséget teremtünk az egyenlő esélyek megteremtésére.

Fontos korosztály a fiatalok generációja, akiket tanulmányai már nem a településhez kötik. A helyben tartásuk, a közösségben elfoglalt helyüknek erősítése szintén prioritás számunkra. Szeretnénk, ha ez a nemzedék már nem csak résztvevőként, de aktív szervezőként is megjelenhetne programjainkban, ezáltal erősítve a közösséghez tartozást. A közösségi élmények számos pluszt nyújthatnak számukra, mely az identitástudatot erősíti.

A fiatal családok, nők szerepe is kiemelten kezelendő a településeinken. A számukra kínált elérhető programok nem csak az aktív kikapcsolódásra kínálnak lehetőséget, de olyan programokon való részvételt is lehetővé tesznek, melyeken a hasonló érdeklődésű, nők családanyák oszthatják meg egymással ismereteiket akár a babavárás, vagy akár a gyermeknevelés témakörökben. A szociális kapcsolatok erősítése erősíti az egyén lelki egészségét.

A célterületeken élő hátrányos helyzetű csoportok megszólítása szintén elengedhetetlen, hiszen a közösség tagjaiként a közösség életébe történő bevonásuk erősíti az egyén hovatartozását, csoportban, közösségben elfoglalt helyét.

AZ AKCIÓTERÜLET FEJLESZTÉSI SZÜKSÉGLETEINEK ÉS LEHETŐSÉGEINEK ELEMZÉSE

HELYZETFELTÁRÁS ÖSSZEFOGLALÁSA

A közösségi felmérések lehetőséget teremtettek arra, hogy körvonalazódjon és meghatározásra kerüljön az irány, mely azon problémákra ad megoldási lehetőséget, melyek a megalapozó dokumentumban már bemutatásra kerültek.

A cselekvési terv elkészítéséhez alapot adtak a közösségek részvételével megvalósuló beszélgetések, az anonim kérdőívek illetve interjúk. A beérkezett felmérések eredményei is jól mutatják, hogy a célterületen élők szeretik a településeiket, igényük van a közös tevékenységekre, melyek akár hagyományokat őriznek, vagy éppen az egészségtudatos magatartásra nevelnek. Az idősebb generáció őrzi a palóc kulturális hagyományokat, ismerik a régi korok szokásait, melyek fiatal generációk számára történő átörökítésére nyitottak. Ez a projekt lehetőséget ad a hagyományok felelevenítésére egy – egy program megvalósítása során. A fiatal generációt alkalmassá kell tenni arra, hogy befogadja ezeket az értékeket, mely legkisebbek nevelésével kezdődhet meg. Az óvodás, kisiskolás korosztály a szokások felelevenítése során látenszen megtanulja az idősebb korosztály tiszteletének fontosságát, a generációs különbségek ezen tevékenységek során halványulhatnak el leginkább.

A családok szintén célcsoportjai tevékenységeinknek, mert ahogy a felmérések eredményeiből is látszik, sokan érzik azt hogy szükség van olyan tevékenységekre, ahol együtt szórakozhat és kapcsolódhat ki a család. Az elvándorlások statisztikáit megfigyelve láthatóvá válik, hogy ez a legérintettebb korosztály. Ők azok, akik egy jobb lehetőség miatt a költözést választják. Ha már a munkalehetőség megteremtése nem is megvalósítható tevékenység jelen projekt által, de a tevékenységeink során megszólíthatjuk a családokat, akik olyan programokon vehetnek részt, mely erősítheti az integrációt.

A demográfiai adatok figyelembe vételével, a fiatalok elvándorlásának veszélyével illetve az előregedő lakossággal kiemelten kell foglalkozni, mely a projekt egyik célját is meghatározza, így a programok megvalósítása során kiemelten foglalkozunk az említett korosztályokkal. A jelenleg passzivitásba merülő középkorú lakosság aktív részvételével szeretnénk megvalósítani programjainkat, hogy kikapcsolódást, a szabadidő hasznos eltöltésére nyújtott lehetőségeket kínálhassunk számukra is. Szeretnénk, ha széles spektrumú programjaink által nem csupán a településen élők ismerhetnék meg jobban egymást, a másik által őrzött értékeket, hanem a két település között a jövőre nézve is egy jól működő együttműködési folyamat indulhatna meg, hiszen akár hazai, akár nemzetközi viszonylatban is nézzük, az általunk őrzött kulturális értékek mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban kiemelkedőek.

A rendezvények tervezése során prioritásként jelenik meg az aktivitás növelése, a társadalmi változások megvalósulása. Célunk a helyi palóc hagyományok lakossággal, illetve a környező településen élőkkel, az ide látogatókkal történő megismertetése, ezáltal azok megőrzése.

A tervezett programok a településen élő minden generáció, közösség vagy egyén érdeklődési körének megfelelő választási alternatívát kínálnak, hozzájárulva az egyén közösségben elfoglalt helyének, a közösségen belül kialakult kohézió erősítésére. Azáltal, hogy választási lehetőséget kínálunk az itt élőknek kötődésük a település iránt erősebbé válik, hosszútávon hozzájárulhat az elvándorlási arányok csökkenéséhez.

A település életében a folyamatosan kínált programok az egyének közötti információáramlást, együttműködést fejlesztik, hozzájárulnak az egymás iránt érzett felelősség és tolerancia fejlődéséhez. A tervezett programok mellett megjelenhetnek az önszerveződő tevékenységek, kialakulhat vagy újjáéledhet az az aktív cselekvő önkéntes mag, akik a későbbiekben hozzájárulhatnak ahhoz, hogy közösségi feladatokat lássanak el. Ezzel az aktív cselekvői magatartással pedig erősödik a helyi identitás, fokozódik a célterület népességmegtartó ereje.

A lakosság megszólításával sikerült tehát hozzájutni azokhoz az igényekhez, melyek a rendezvénynapokban is megfogalmazásra kerültek. Mindkét településen fontosnak tartják a kedvezőtlen elvándorlási folyamatok megállítását, a fiatalok érdekeltté tételét akár a rendezvényeken való részvételre, akár önkéntes tevékenységek során a szervezői feladatok ellátásába is. A hagyományok kiemelten fontosak településen, a közösségek megszólításával és részvételével megvalósuló programok iránti igény szintén kedvező.

A projektnek köszönhetően olyan tevékenységek, események kerültek betervezésre, melyek a lakosság igényeire, szükségleteire épülnek, legyen szó akár egy gasztronómiai, ismeretterjesztő, vagy akár kulturális programról. A programok is úgy kerültek kialakításra, hogy azok a teljes lakosságot megszólítsák, a célterületen élők találják meg benne az igényeiknek megfelelő tevékenységeket.

Hosszútávon a tevékenységek során nagyobb elköteleződés a település iránt, az identitás erősödése, az együttműködési készség növekedése lesz tapasztalható.

CÉLTERÜLETI SWOT ANALÍZIS

Erősségek	Lehetőségek
<ul style="list-style-type: none">- A célterület természeti adottságai- A kulturális értékek jelenléte a Palóc Kilencek- Népi hagyományok, kultúra gyökerei fellelhetőek- jól működő civil szervezetek- erős kollektív identitás- Megjelenő lakossági igény a változásra	<ul style="list-style-type: none">- a civil szervezetek összekapcsolása, szinergiája- hagyományok, helyi értékekben rejlő potenciál- programokkal erősödő integráció, kohézió- folyamatosan fejlődő infrastruktúra
Gyengeségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none">- csökkenő lakosság szám- elöregedő települések- munkahelyek hiánya- fiatalok elvándorlása- alacsony aktivitás, kevés az új tag az aktív cselekvő a szervezetekben- szolgáltatások hiánya- generációk közötti együttműködés hiánya	<ul style="list-style-type: none">- társadalmi előítéletek erősödése- fiatalok kábítószer fogyasztásának terjedése- helyiekre jellemző zárt társadalmi elkülönülés- a népesség száma- elvándorlási arány a fiatalok körében- elöregedő korstruktúra- fejlesztési források hiánya- foglalkoztatottak jelentős része nem a településen dolgozik

KÖZÖSSÉGEK RÉSZVÉTELÉVEL MEGVALÓSULÓ FELMÉRÉS ÉS TERVEZÉS ÁLTAL KÖRVONALAZOTT PROBLÉMA

A célterületen élő közösségek részvételével megvalósuló felmérés során az itt élő lakosság megfogalmazhatta igényeit, szükségleteit. Lehetőség volt arra, hogy anonim módon véleményt formálhassanak a közösségi életről, a települések által kínált programokról, illetve arról, élhető településként látják saját lakóhelyüket.

Mindkét település szerencsésnek tudhatja magát, hiszen a célterület önkormányzatai számára kiemelt jelentőséggel bír az itt élők elégedettsége. Ennek érdekében tevélegesen is igyekeztek már a korábbi időszakban is tenni programokkal, eseményekkel. Mind Bodony, mind Mátraballa területén működnek helyi civil kezdeményezések, szervezetek, akik számára kiemelt jelentőséggel bír, hogy az itt élő közösségek elégedettségéhez hozzájáruljanak, legyen szó akár kultúráról, sportolási lehetőségről, vagy akár a biztonságérzetről. Ezen szervezetek segítségével, együttműködésével sikerül komplex programokat kínálni a lakosságnak, mely hosszútávon pozitívan járul hozzá az egyén identitásának megerősítéséhez.

A célterületen végzett felmérések is jól mutatják, hogy az itt élők számára fontos a hagyományok őrzése, igényt fogalmaztak meg azon események és programok megvalósítására, melyek az értékek megőrzését és továbbörökítését hivatottak szolgálni.

Megjelentek olyan szükségletek, melyek több generáció megszólítását célozzák meg, többen jelezték, hogy nagyobb tömegeket megmozgató közösségi akciókra van kereslet.

A lakosság által igényelt és megfogalmazott programok megvalósítása során nem csak a kohézió illetve identitás erősítéséhez járulunk hozzá, de a közösséghez tartozás értéként jelenik meg az itt élők számára. Fontos, hogy a szervezett tevékenységek által a lakosság attitűdje is változik, erősödik, mely hozzájárul a település népességmegtartó erejéhez.

Hosszútávon a szervezett programok természetesen növelhetik az ide látogatók számát, a fellendülő idegenforgalom gazdaságélénkítő hatása pedig nem elhanyagolható.

A projekt minden korosztály megszólításával mindenki számára kínál lehetőséget. Olyan rendezvények megszervezését vállaljuk, melyek mindenki számára kínálnak szórakozási, kikapcsolódási alternatívát. A hátrányos helyzetű csoportok kiemelt célcsoportként jelennek meg, a családok, az idős emberek köré felépített tevékenységek kiemelt jelentőséggel bírnak.

Az idősebb korosztály, aki az értékek, hagyományok őrzője bevonásra kerül a programba, hiszen ők a régi korok legnagyobb ismerői, akiknek elbeszéléseiből, történeteiből emlékezhetünk. A fiatalok és az idősebbek között kialakítani kívánt kapcsolat a kölcsönös megismerés és tisztelet mentén próbálja leküzdeni a generációk különbözőségeket, segítheti az elfogadást.

Annak érdekében, hogy a tervezett tevékenységek minél professzionálisabban tudjanak megvalósulni, szükséges a közösség szervezésének megfelelő koordinálása, ezért mindkét településen egy-egy fő számára biztosítani kívánjuk a megfelelő végzettség megszerzését.

A FEJLESZTÉSI SZÜKSÉGLETEK, FEJLESZTÉSI CÉLOK AZONOSÍTÁSA

A projekt során szeretnénk, ha a közösségi kezdeményezésre, közösségi összefogással megvalósuló tevékenységek a célterületen élő teljes lakosságot aktív szerepvállalásra ösztönöznék. A felmérések során arra helyeztük a hangsúlyt, hogy az itt élők közösségek milyen programokat szeretnének látni, mi az, ami leginkább érdekli őket, figyelembe vettük igényeiket és szükségleteiket. A közösségi beszélgetéseken megfogalmazott hiányok fókuszba kerültek, és meghatározták a cselekvés irányát. A beszélgetések, felmérések tapasztalatait integráltuk végül a rendezvénynaptárba és kezdtük el a megvalósítás folyamatát.

Ha összességében tekintjük a felmérés során megfogalmazottakat, meghatározhatóvá válik a cselekvés iránya, a projekt alapvető célja:

- közösségi akciók megvalósítása, mely hozzájárul hosszútávon a helyi identitás és kohézió erősödéséhez
- a lakosság részéről megfogalmazott szükségletek kielégítése olyan tevékenységek által, melyek a hagyományőrzést, értékfeltárást célozzák meg
- a tevékenységek minden korosztály számára elérhetővé váljanak, megszólításra kerüljön a teljes lakosság
- erősödjön a már meglévő civil szerveződés, formálódjon az aktív mag, fejlődjön az önkéntesek köre, mellyel hosszútávon fenntarthatóvá válik a projekt célja
- a tevékenységek folyamatában erősödjön a résztvevők kompetenciája, ismerete és képessége mely szintén a jövőre nézve a fenntarthatóság szempontjából is kiemelt
- a két település közötti együttműködés a projekt által megerősödhet, a további együttműködést erősítheti a kialakított sikeres kapcsolat

A fejlesztési célok megvalósítása tehát egy hármas konzorciumban megvalósuló együttműködés feladata, mindhárom partner elhivatott annak érdekében, hogy a településeken megkezdődjön a fejlődés, melynek középpontjában az egyének, közösségek állnak. A társadalmi öntudat, identitás erősödésével fejlődik a kohézió, a társadalmi szerepvállalás, mely hosszútávon visszahat az egyénre, hiszen abban a közösségben jó élni, mely foglalkozik tagjaival.

A CSELEKVÉSI TERV

Beavatkozási műveletek leírása

A település közösségi tevékenységének történeti feltárása, annak eszközei

A minél szélesebb körben megvalósuló, minél eredményesebb tevékenységek, folyamatok megvalósulása érdekében szükséges bevonni a célterületen működő egyesületeket, civil szervezeteket. A településeken aktívan működő szervezetek hozzásegíthetnek ahhoz, hogy még színesebb tevékenységek széles körben eljuthassanak a településen élőkhez. Az összefogás és együttműködés még inkább hozzájárul a projekt céljainak megvalósulásához. Ennek az összefogásnak adta meg alapját az az együttműködési megállapodás, melyet a célterületen működő intézmények, egyesületek és szervezetek írtak alá a célok megvalósítása érdekében.

Már a kezdetektől szem előtt tartva azt a tényt, hogy a célterületen a palóc hagyományok és értékek jelen vannak, azok kiaknázására törekszünk. A különböző programok során elengedhetetlennek tartjuk, hogy a két település kulturális értékeit feltárjuk és elérhető tegyük az itt élő és az ide látogatók számára egyaránt. A folyamatosan megvalósuló tevékenységeink során feltártakat az önkéntesek, akár a fiatalabb generációk bevonásával, tesszük nyilvánossá és a program lezárásának egyik eseményeként megmutatjuk kiállítás keretében. A helyi identitástudatot, az összetartozás érzését t mi sem erősítheti jobban mint a különböző generációk közötti együttműködés, a közös munka. A projekt zárásaként a két település egy közös kiadvány megjelentetését tervezi, mely magába foglalja a települések történetét, a projekt megvalósulásának folyamatát a feltárt emlékekkel, szokásokkal és hagyományokkal.

A kiállítás mellett információs pontok létrehozására ad lehetőséget a projekt, mellyel élve olyan helyeken hozza létre a két település, melyek a leglátogatottabb, forgalmas épületei az adott helynek. Az információs pontok kialakításával kívánjuk széles körben terjeszteni és informálni a lakosságot a projektre vonatkozó legfontosabb hírekkel, remélve azt is, hogy aktív részvételre csábítjuk a közösség tagjait.

A településeken működik közösségi oldal, weboldal, így a nyilvánosság biztosításának érdekében szintén alkalmazzuk és használjuk ezen médiumokat, hogy informáljuk az itt élőket az elkövetkező eseményekről, a lezajlott programokról.

A tevékenységek a közösségfejlesztő koordinálásával, de a településen élők aktív szerepvállalásával történik, különösen támaszkodva az idősebb generációra, a birtokukban lévő tudásra, illetve a fiatalabb generációra, akik ezen ismeretek gyűjtésében vállalhatnak feladatokat. A célcsoport a célterület teljes lakossága, mely folyamatosan megvalósuló tevékenység a projekt során.

A célterület a projekt során kalendárium létrehozását tűzte ki célul, megőrizve a feltárt értékeket, legyen az történet, népszokás, hagyomány. A cél a gyűjtőmunka eredményeinek továbbörökítése. A kalendárium további értékét növeli, hogy tartalmi szempontból összeállítói maguk a közösség tagjai. A létrehozása a folyamatos gyűjtőmunka eredményeinek kalendáriumba történő rögzítése. A kialakításában több generáció együttműködésére van szükség, ahol a fiatalok a digitalizáció világában szerzett ismereteikkel, az idősebb generáció tapasztalataival hozzák létre ezt a kis könyvet. A folyamat a projekt megvalósításától a lezárásig folyamatos, mely együttműködésre ösztönzi a résztvevőket. Az együttműködés feltételezi a kooperációt az egyének között, mely még inkább elhivatottá teszi őket a település iránt érzett elköteleződést erősítve. A régi korok emlékeinek gyűjtése megtanítja a fiatalokat arra, hogy tiszteljék az idősebb korosztályt, hiszen viszonyítási alapot teremt számukra a kutatómunka.

Közösségi akciók, tevékenységek, események, programok, folyamatok

Közösségi akciók, tevékenységek, események

A projekt során megvalósítani kívánt események negyedévente megvalósuló programok. A tervezés során a helyszíneket megbeszélve egyeztetett a két település, vállalva, hogy a tervezett eseményekről mindkét település tájékoztatja a nyilvánosságot.

Az elmúlt években jellemzően Bodonyban sokkal kevesebb esemény tudott megvalósulni, melyek leginkább egyesületi szervezésekben valósultak meg. Mátraballán a nagyobb eseményekről a település egy-egy rendezvényen megemlékezett.

2019-ben a projekt lehetőséget teremt arra, hogy már a cselekvési terv kidolgozásával párhuzamosan megvalósíthatóak legyenek közösségi aktivitást erősítő tevékenységek programok. Az első közösségi beszélgetések során a közös munka lehetőségét megteremtve a települések egyet értettek abban, hogy Nyárindító tevékenységgel kezdik meg a közös munkát, illetve mivel egyik település sem tervezett és szervezett korábban pünkösdkor eseményt, így megragadják az alkalmat ezen program megszervezésére is.

A közösségi akciók megvalósítása ténylegesen 2019. július 1-től kezdik, a felhívásnak megfelelően negyedévente minimum egy program megrendezése szükséges.

2019-es év:

1. Palóc étkek fesztiválja

A régi, hagyományos ételek elkészítése közösségi rendezvény keretén belül, mely a generációk közötti tudásátadást segíti, a különböző generációkat megszólító tevékenység. A rendezvényen lehetősége van mindkét településnek bemutatnia azon ételeket, melyek hagyományos palóc ételek, melyek elkészítését a rendezvényen részt vevők elsajátíthatnak. Költségek: rendezvényszervezés és catering, reprezentációs költségek)

várható létszám: 300 fő

Helyszín: Művelődési ház

2. Szépkorúak köszöntése

Az idősebb generáció tisztelete az ünnep legfontosabb mondanivalója, az idősök köszöntése a településeken élő kisiskolások, óvodások bevonásával. A rendezvény segíti a generációk közötti különbségeket elmosni, népességmegtartó erejű program, mely a kohéziót erősíti. A program kiemelt célcsoportja az idősök, de emellett a fiatalok szerepe is kiemelt a tevékenység során.

költségek: rendezvényszervezési költség, catering költséggel, közreműködői díjjal

helyszín : Ady Endre Művelődési Ház

várható létszám: 180 fő

3. *Luca napi hagyományok felelevenítése.*

A karácsonyváró ünnepekör egyik legnevezetesebb dátuma december 13-a. A kézműves hagyományok, zenei hagyományörzés, helyi és meghívott külső közreműködő bevonásával, hagyományteremtő céllal megvalósuló tevékenység legfontosabb célja a népszokások felelevenítése. A program elsődleges célcsoportja a család.

költségek: Rendezvényszervezés előadói díjjal, kapcsolódó ellátási, ún. „catering”, marketing költségek

részvevők száma 150 fő

helyszín: Piac tér Bodony/Művelődési Ház

4. *Adventi várakozás*

A téli és tavaszi ünnepekör jóval gazdagabb a palóc területeken, mely alkalmat ad arra, hogy több népszokás is kiemelt eseményként jelenjen meg a projekt során.

A Betlehemezés, a karácsonyvárás szintén olyan ünnep, melyhez szokások kapcsolódnak a palóc kultúrában. A betlehemes legények karácsony előtt házról házra járva, egy kis harapnivaló ellenében mutatták be karácsonyi játékaikat. Ezt a szokást eleveníti fel az esemény, ahol a gyermekek és idősek közötti kapcsolódást segíti a közös mézeskalácssütés is.

költségek: Rendezvényszervezés (előadói díjjal), kapcsolódó ellátási, ún. „catering” költségek, reprezentációs költségek

helyszín : Művelődési ház

várható létszám:70 fő

2020-as év:

1. *Palóc disznótoros*

A téli ünnepek egyike a disznótoros, mely egy elfeledett esemény a településeken. Elvértve lehet már csak olyan családot találni, akik még maguk dolgozzák fel az állatot egy ilyen közösségi esemény keretén belül. Ezt a szokást szeretné Bodonyban feléleszteni a két település, egy közös disznóvágásra várva az érdeklődőket.

A hajnalban induló esemény során a népi énekek, kántálás, hiedelmek és szokások kerülnek előtérbe az idősebb korosztály történetei kapcsán. Generációk közötti tudásátadás mellett az esemény erősíti az identitást és a közös munka hozzájárul az együttműködési készségek erősítéséhez.

költségek: rendezvényszervezési költségek , előadói díj, catering ktg

Helyszín: Piac tér

Várható létszám: 65 fő

2. *Farsangi hagyományőrző mulatság*

Az idősebb generáció bevonásával, családok, gyermekek bevonásával valósul meg a program, melyen kiszabáb égetés, farsangi fánk sütés teszi még érdekesebbé a gyermekek számára a tevékenységet.

Költség: rendezvényszervezés marketing és catering, reprezentációs költségek, előadói díj
várható létszám:50 fő

helyszín: Művelődési ház

3. *Újszülöttek, kisgyermekek köszöntése*

A program elsődleges célcsoportja a célterületen élő családok, a csecsemőket, kisgyermeket nevelők. A közösségi találkozó során lehetőséget biztosítunk arra, hogy a gyermeket nevelő szülők megismerkedjenek egymással, beszélgetések, kapcsolatok alakuljanak ki, hiszen hasonló gondolatok, hasonló problémák és nehézségek jelennek meg életük ezen szakaszában. A kisgyermek számára mese, kézműves játszóház színesíti a napot. A program népszerűségmegtartó erejében bízva segítjük e csoport közösségi megjelenését.

Költségek: rendezvényszervezés-előadói díjjal, marketing, költséggel, catering költségek, reprezentációs költségek

Program helyszín: Művelődési ház

részvevők: 70 fő

4. *Jó palócok találkozója*

A rendezvényen megszólításra kerül a teljes lakosság, azok a célterületen élők, akik ismerik, tisztelik, vagy akár szeretnék megismerni a palóc tradíciókat. A tevékenységgel párhuzamosan helyi kézművesek állítják ki termékeiket, felfedezhetővé válnak a helyi termékek, gazdaságélénkítő hatása a településre hosszútávon pozitív hatással lehet. A program eleme segíti a történeti feltárást. A rendezvényen tánc, zene várja az érdeklődőket a tájegységre jellemző motívumokkal.

költség: rendezvényszervezés-előadói díjjal, marketing, költséggel, catering

várható létszáma:300 fő

helyszín: Művelődési ház

5. *Közösségek ünnepe*

A rendezvény elsődleges célcsoportja a településeken működő szervezetek, egyesületek, baráti társaságok, munkahelyi közösségek. A rendezvényen az együttműködés erősítése, a közösséghez tartozás fontosságára hívjuk fel a figyelmet, a kohézió erősítése érdekében. A szomszédos közösséget megismerő tevékenység erősíti a települések közötti együttműködést.

Költség: rendezvényszervezés előadói díjjal és catering költségek, marketing költség

létszám: 120 fő

helyszín: Piac tér, Ady Endre Művelődési Ház, Templom Bodony

6. *Szent Miklós ünnepe*

Az ünnepváró szokások felelevenítése a program célja, ahol a miklósjárással, régi szokásokkal ismerkedhetnek meg a rendezvény elsődleges célcsoportja a gyermekek. Népi hagyományok felelevenítése mellett ünnepvárás, játszóház kíséretében ismerhetik meg a szokásokat.

Költség: rendezvényszervezés (előadói díjjal, kapcsolódó marketing, catering költség)

helyszín : Művelődési ház - Mátraballa

várható létszám: 70 fő

2021-es év:

1. *Palóc lakodalmas*

A hagyományos palóc ünnepek egyike a lakodalmas. Ennek kiegészítő eseménye azok „köszöntése” akik eladósorba kerültek ugyan, de nem választottak párt.

A hagyományok felelevenítése a rendezvény célja, népi játékok, tánc és zene, lakodalmas kíséretében.

(A programmal párhuzamosan receptek gyűjtése, népi játékok, dalok gyűjtése folyik)

Rendezvényszervezés (közreműködői díjjal), kapcsolódó ellátási, ún. „catering” és marketing költségek

várható létszám: 50 fő

helyszín: Művelődési ház - Mátraballa

2. *Tavasziünnep*

Hagyományos kézműves tevékenységek kerülnek bemutatásra, azon tevékenységek, melyek a célterületen voltak leginkább elterjedtek. A településeken ma is élő kézműves mesterek mutatják be az érdeklődőknek tevékenységüket. Az eseményt megelőzi egy gyűjtő folyamat, mely a mesterségeket mutatja be, mind a tevékenységek, mind az eszközök révén.

A helyi kézművesek kiállítása mellett játszóház várja a kisebbeket

Tervezett költségek: Rendezvényszervezés előadói díjjal, kapcsolódó ellátási, ún. „catering”, marketing költségek

részvevők várható száma: 70 fő

helyszín: Művelődési ház

3. Ballai napok

Gasztonómiai esemény, helyi étek helyi terítéken, Balla ihlette helyi kézműves remek, hagyományos receptek elkészítése, kóstoltatása jelenik meg családi játékos versnennyel egybekötve, az identitás erősítése céljából. Az együtt eltöltött idő nem csak a családokat erősíti, hanem a közösséghez tartozás érzését is. A közösségi felmérések eredményeire alapozva szervezett esemény. A családi játékos versenyfeladatok lehetővé teszik a település népszerűségmegtartó erejét növelő kezdeményezés megvalósítását.

Költség: rendezvényszervezés és catering, reprezentációs költségek)

várható létszáma:300 fő

helyszín: Művelődési ház – Mátraballa

4. „Bodonyi gyökereink” – elszármazottak találkozója

Az eseményen azoknak a lakosoknak a részvételére számítunk, akik korábban elmentek a településről, máshol vertek gyökeret.

Tervezett költségek: rendezvényszervezés, (kapcsolódó marketing, catering költség költség, előadói díj)

várható létszám: 120 fő

helyszín: Művelődési Ház/Piactér

5. Kukorica fesztivál

A palóc konyha egyik hagyományos étele a kukorica. A Bodonyban megrendezésre kerülő Kukorica fesztivál során szeretnénk népszerűsíteni a kukoricából készült ételeket, főzőverseny keretén belül mutathatják meg az érdeklődők tudásukat. Amíg a felnőttek főznek, a gyermekeknek kukoricából, csuhéból készíthető kézműves játszóházat szervezünk. A rendezvény a generációk közötti tudásátadást, a kohéziót erősíti.

Költség: rendezvényszervezés, (kapcsolódó marketing, catering költség, előadói díj)

Várható létszám: 55 fő

Helyszín: Piactér

6. „Karácsonyi forgatag”

A karácsonyi abrosz morzsáit a földeken szórták szét, a karácsonyfára pedig gyümölcsöket aggattak, hogy bőséges legyen a termés a régi palóc szokások szerint. A karácsonyi kézműves műhelyben az érdeklődők karácsonyfa díszeket, ajtókopogatókat készíthetnek, miközben az idősebbek a régi szokásokról, hagyományokról mesélnek. A program célcsoportja a család, illetve az idősebb generáció.

Költség: rendezvényszervezés, catering költség

Helyszín : Művelődési ház

Várható létszám:70 fő

2022-es év:

1. „Civil nap”

A helyi civil szervezetek bemutatkozása a közösség előtt, egészségmegőrző programokkal, a helyi polgárőrök közlekedésbiztonsági előadásaival, önvédelmi gyakorlatokkal a legkisebbektől a legnagyobbakig szóló rendezvény célja.

Az egy közösséghez tartozás, a közösségért tenni akarás és elköteleződés ünnepe az esemény, ahol a célterületen működő szervezeteket ünnepeljük. A rendezvény erősíti a település iránti elköteleződést.

Költség: Rendezvényszervezés (közreműködői díjjal), kapcsolódó ellátási, ún. „catering” és marketing költségek

résztevők száma: 80 fő

helyszín: Művelődési ház

2. „Májusfa állítás”

A palóc legények május elsején, május első vasárnapján és pünkösdi vasárnapján a lányoknak májfát állítottak, amelyhez az utóbbi években a szépen megkomponált virágkosár is társul.

A hagyományok közösségivé tétele célja a rendezvénynek, melyet egy interaktív népi játszóházzal egészítünk ki.

Tervezett költségek: Rendezvényszervezés (közreműködői díjjal), kapcsolódó ellátási, ún. „catering” és marketing költségek résztvevők száma

Várható létszám: 60 fő

helyszín: Piac tér Bodony

Programok, folyamatok

A programok, folyamatok megvalósítása a tervezést követően félévente egy új program, folyamat beindításával tervezett.

A tevékenységek hozzájárulnak a helyben fellelhető értékek feltárásához, gyűjtéséhez és azok mindenki számára elérhetővé tételéhez. A programok hozzájárulnak a helyi identitás, az egyén közösségben elfoglalt helyének erősödéséhez. A humán erőforrásokra építve a célterületen is megindul, fokozódik a fejlődés.

A feltárást kiemelten az idősebb generáció bevonásával zajlik, hiszen a régi korok hagyományait, szokásait és emlékeit ők őrzik, és tudják továbbörökíteni az utókor számára. A szakmai minőség biztosítása a különböző szakemberek bevonásával, intézmények együttműködésével biztosított a tevékenység során.

2019-es év:

1. *Hagyományőrző tábor Mátraballán*

Az iskolás korú lakosságot célozzuk meg programunkkal, mely a nyári időszakban kínál a szabadidő eltöltésére alternatívát. A fiatalok programba történő bevonása kiemelt feladatunk, szeretnénk ha a jövő nemzedékeként megismerné településük kultúráját, hagyományait játékos formában. Az egy hetes táborral szeretnénk, ha a település megismerésével, közösségformáló erejével a fiatalok aktív szerepvállalását erősíthetnénk.

A helyi értékek gyűjtése, a projekt zárásakor vállalt kalendárium céljainak megfelelően, annak mentén megvalósuló tevékenység. A program során a régen és most áll a középpontban, a helyi hagyományok és értékek feltárása

Költség: rendezvényszervezési költség közreműködői díjjal, catering szolgáltatással.
Részvevők száma: 15 fő x 5 nap (összesen 75 fő)

Helyszín: Napközi

2. *Virágoztassuk fel Mátraballát*

A helyi identitást nem csak a programokkal tudjuk erősíteni, de a településkép kedvező alakítása is az egyének hovatartozását erősíti. A rendszeres folyamat beindítása a projekt zárásáig. A szemléletformáló tevékenység a településen élő háztartásokat célozza meg. A folyamat eredményeként szeptember hónapban egy séta alkalmával a legszebb kiskertek, balkonok kiválasztása, díjazása

Költség: rendezvényszervezés és catering, reprezentációs költségek

Várható létszám: 100 fő /alkalom összesen 300 fő

Helyszín: Mátraballa, (Parókia)

3. *Ady emlékév Bodonyban*

A településen élő idősebb korosztálynak, a kultúra kedvelőinek kínál a program lehetőséget, melynek középpontjában ADY Endre áll. Interaktív ismeretterjesztő előadássorozat, irodalmi kör, versfelolvasás a palettán, mely folyamat augusztustól decemberig tart, 3 alkalommal, 3 témában:

1. versek felolvasóest

2. történetek Adyról

3. képek Adyról,

A várható létszám: 3 alkalom x 20 fő, összesen 60 fő

Költség: rendezvényszervezés, catering, előadói díjjal, marketing költség

Helyszín: Ady Endre Művelődési Ház Bodony

2020-as év:

1. *„Tiszta udvar rendes ház”*

Közösségépítő programsorozat elindítása a projekt zárásáig, évente 1 alkalommal a hagyományok, tradíciók követése a cél. A régi időkben egy rendezett porta a település éke volt, melyet ismét fel szeretne eleveníteni a település a program beindításával.

A virágosítás, parkosítás a településen élők közreműködésével megvalósuló esemény.

Résztevők alkalmanként: 25 fő

a projekt zárásáig 2*X25fő

Költség: rendezvényszervezés-előadói díjjal, marketing, költséggel, catering

2. *„Aktív tábor”*

A településen élő fiatalokat célozza meg az 5 napig tartó folyamat. ahol az egészségtudatosság, a mozgás áll a középpontban. A sportot népszerűsítő esemény, ahol ismeretterjesztő előadásokkal, játékos feladatokkal hívjuk fel a résztvevők figyelmét önmagunk harmóniájára.

A program célcsoportja a célterületen élő gyermekek.

Költség: rendezvényszervezési költség közreműködői díjjal, catering szolgáltatással.

Résztevők száma: 15 fő x 5 nap (összesen 75 fő)

Helyszín: Napközi

3. *Bodony képekben*

A folyamat célja helyismereti dokumentumok gyűjtése, melynek lezárásaként, a folyamat végén kiállítást szervezünk az összegyűjtött anyagokból. A helyi értékek gyűjtése a projekt zárásakor vállalt kalendárium elkészítése céljából.

A folyamat célcsoportja a település ifjabb és idősebb generációja, hiszen a gyűjtés során a fiatalokat kívánjuk mozgósítani, a programba történő bevonás aktivizálás segítségével, az idősebb generáció ismereteire támaszkodik.

helyszín: Múlt és Jelen Múzeum/Hagyományőrző Klub/Házi Ipar

Résztevők létszáma: 60 fő

költség: rendezvényszervezési költség közreműködői díjjal, catering szolgáltatással

2021-es év:

1. *„Egészségesen településeinkért”*

5 nap az egészséges életmód jegyében. Ismeretterjesztő foglalkozás gyermekeknek, túrák, szabadtéri programok segítségével fedezzük fel környezetünket, az abban rejlő kincseket, fogyasztásra alkalmas ételeket.

Költség rendezvényszervezési költség közreműködői díjjal, catering szolgáltatással

Résztevők száma: 15 fő x 5 nap (összesen 75 fő)

Helyszín: NAPKÖZI

2. *„Ki tud többet Bodonyról*

Az értékek feltárásának következő állomása, mely a helyi lakosokat szólítja meg, mellyel párhuzamosan kiállításra kerülnek a korábban feltárt értékek. Új folyamat indítása.

A helyi értékek gyűjtése, a projekt zárásakor vállalt kalendárium elkészítése céljából)

Költség: rendezvényszervezés, catering költség, előadói díj, marketing költség

Résztevők száma: 30 fő

Helyszín: Művelődési Ház

2022-es év:

1. „Mozgással az egészségért”

A projekt utolsó évében a települések közötti kapcsolat erősítése céljából tervezett hagyományteremtő célzattal indított tevékenység. Az aktív sportot népszerűsítő rendszeres tevékenység elindítása bemutató foglalkozásokkal, sportversenyekkel a települések együttműködését erősíti.

Helyszín Mátraballai focipálya

Létszám: 150 fő

Költség: rendezvényszervezési költség közreműködői díjjal, catering szolgáltatással

A helyi nyilvánosság fórumai

A helyi nyilvánosság biztosítása a projekt során folyamatos feladat. A legfontosabb információk közzététele, a célterület tájékoztatása elengedhetetlen. Fontosnak tartjuk a tevékenység keretén belül a kapott információk megbeszélését, szükség esetén megvitatását, mely előrelendíti a megvalósítás folyamatát. A nyilvános fórumok lehetőséget teremtenek arra, hogy a résztvevők között kialakuljon a folyamatos párbeszéd, mely különösen fontos, hiszen jelen projekt esetében a megvalósítás két helyszínen, két településen valósul meg. A folyamatos és rendszeres kommunikáció a sikeres megvalósítás egyik eszköze.

A projekt során legalább két nyilvános fórum megrendezését vállaljuk, azonban a folyamat során amennyiben a megvalósítási folyamatok úgy kívánják szükség esetén további beszélgetésekre is sort kerítünk.

A tevékenység során a települések honlapján, illetve közösségi oldalon folyamatosan megjelennek a projekttel kapcsolatos információk, a tevékenységekről, eredményekről.

Részvételi fórumok

A közösséget foglalkoztató legfontosabb kérdések megvitatására a projekt első évében 4, majd azt követő években 2 alkalommal vállaljuk részvételi fórumok megvalósítását. Fontosnak tartjuk, hogy ilyen alkalmakkor a közösség számára fontosnak tartott témák kerüljenek megvitatásra és születessenek megoldások, hiszen ez is mélyítheti az egyén közösségben elfoglalt helyét, erősítheti a kohéziót. A tevékenység alkalmat ad arra, hogy a kialakított cselekvési tervet átgondoljuk, és a tapasztalatok alapján szükség esetén átdolgozzuk a helyi igényekre és szükségletekre támaszkodva. A megvalósítása során célcsoportnak tekintjük a két település teljes lakosságát.

A település társadalom- és gazdaságfejlesztése tekintetében meghatározó dokumentumok áttekintése, szükség esetén megújítása

A stratégiai dokumentumok áttekintése már a felmérés folyamatában megtörtént. Mátraballa település rendelkezik a Helyi esélyegyenlőségi terv aktualizált dokumentumával, Bodony Község Önkormányzatánál a megújítása folyamatban van. A helyi közművelődési rendelet aktualizálása szintén folyamatban van Bodony településen.

Tájékoztató közösségi információ pont kialakítása

Mindkét településen szükséges a lakosság tájékoztatása a megvalósítani kívánt tevékenységekről, azok eredményeiről. A projekttevékenység alakulásának közhasznú információit tartalmazó információs pontok mindkét településen egy jól látogatott nyilvános helyen kerültek kialakításra. Mindkét helyszín könnyen megközelíthető, nyitvatartása kedvező.

Bodony információ pontja a Községi Önkormányzat épületében (Bodony, Liget u. 2.) került kialakításra.

Mátraballa információs pontja szintén az Önkormányzat épületében került kialakításra, Mátraballa, Iskola u. 5. szám alatt.

A közösségfejlesztési folyamat szakmai minőségének biztosítása, képzések, tanulmányutak

A szakmai minőség biztosítása a projekt megvalósítása sikerének egyik záloga. Már a felmérés, az előkészítés folyamatában ennek eleget téve alakítottuk ki együttműködésünket a célterületen élőkkel, aktivizálásra ösztönözve őket, hogy a kezdeményezéseik eredményeit valósíthassuk meg a tevékenységeink során. Természetesen nem csak a lakosságot kértük együttműködésre, hanem a településen működő szervezeteket, egyesületeket is arra ösztönöztük. A partnerségi kapcsolat kialakítása hosszútávon is eredményes lehet az együttműködés szempontjából, de lehetőséget teremt arra is, hogy a lakosság még inkább tapasztalja, ismerje meg a szervezetek által közvetített értékeket, megadva annak esélyét, hogy ez megnöveli a szervezetek taglétszámát.

A közösségfejlesztési folyamatot a „Cselekvő közösségek” kiemelt projekt módszertanát követve, valamint az abban biztosított közösségfejlesztő mentor szakmai támogatása mellett valósítjuk meg.

A közösségfejlesztési folyamat sikerét az is meghatározza, hogy kijelöljük a közösségszervező személyét. A professzionalitás, a szakmai munka minőségének biztosítása érdekében szükséges a közösségszervező képzése. Ennek érdekében vállaljuk, hogy a projekt megvalósítása során, de maximum három éven belül támogatjuk közösségfejlesztő végzettség megszerzését.

Részt veszünk a „Cselekvő közösségek” kiemelt projekt által biztosított képzéseken. A 30 + 30 órás bemeneti eszközöként előírt közösségszervező képzés elvégzése. Szakmai tapasztalatszerzés céljából szakmai tanulmányúton veszünk részt.

A szakmai tanulmányút megszervezése során mindkét település érdekeit figyelembe véve közös utazás mellett döntöttünk.

A tevékenységek ütemezésének időpontja a projekt megvalósításának első 18 hónapjában tervezett. A szakmai minőség biztosítása során a célcsoport nem csak a képzéseken, tanulmányúton részt vevő szakemberek kompetenciáit bővíti, de a célterületen élő teljes lakosságot érinti.

Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek

A pályázati felhívásnak megfelelően tervezett tevékenység a nyilvánosság biztosítása illetve az infokommunikációs akadálymentesítés. Ez utóbbi az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtését biztosítja azáltal, hogy akadálymentes weboldal kerül kialakításra. A kialakítás ütemezését és meglétének alátámasztását a projekt zárására igazoljuk. A nyilvánosság biztosítása a projekt során folyamatos.

Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek

A felhívás lehetőséget ad arra, hogy a cselekvési terv kidolgozásával párhuzamosan, azzal összhangban közösségi aktivitást erősítő program valósuljon meg. A konzorciumi partnerek a két település közötti együttműködés kialakítása és erősítése érdekében egy nyárindító családi napot valósítottak meg Mátraballán. A közösségépítő, együttműködést segítő program a családok megszólításával kínált egy kellemes délutánt, ahol kötetlen, játékos elemekkel tűzdelt programon ismerkedhettek a településen élők.

Az esemény lehetőséget teremtett arra, hogy a tervezett, rendezvénynaptárba bekerülő eseményekkel kapcsolatosan egy kötetlen beszélgetés valósuljon meg, sikerült felmérni az igényeket is arra vonatkozóan, hogy az identitást és kohéziót erősítő programok nagyobb plénium előtt milyen fogadtatással bírnak.

Önállóan támogatható, választott tevékenységek

A felhívásban szereplő 4.7.1., 4.7.2., 4.7.3 illetve 4.7.5.tevékenységek a közösségi felmérés alapján nem relevánsak.

Eszközbeszerzés

A tevékenységek, folyamatok és együttműködések megvalósításához eszközbeszerzést valósítunk meg. A beszerezni kívánt eszközök hozzásegítenek a szervezési folyamatok gördülékénységéhez, ezáltal a programok sikereihez. Az eszközbeszerzések megvalósulásának tervezett ideje a megvalósítási folyamat első évében. A pályázati tevékenységek megvalósítását közvetlenül szolgáló eszközök:

- laptop
- 32 GB adattárolásra alkalmas pendrive
- mobil-kihangosító eszköz

Közösségi tervezéshez kapcsolódó együttműködések működtetése, fejlesztése

A projekt során folyamatos együttműködési, partnerségi kapcsolat kialakítására, fenntartására és működtetésére törekszünk.

A településeken működő civil szervezetek, egyesületek sokszínűsége megalapozta a projekt során az együttműködés irányát. Olyan partnerségi kapcsolat kialakítására törekedtünk, mely tevőlegesen, a projekt sikeres megvalósítása érdekében működik együtt.

A projektcélok sikeres megvalósítása érdekében a település közösségi kezdeményező- és cselekvőképességének fejlesztéséhez vállalják ezen szervezetek, hogy a projekt zárását követő időszakban is segítik az eredmények fenntartását. A tevékenység megvalósításával cél az új értékek létrehozása, a jó gyakorlatok feltárása, bemutatása és megőrzése, tapasztalatok és értékek átadása.

Az alábbi szervezetek vesznek részt az együttműködésben, akik a megállapodás aláírásával vállalják a közösségi tevékenységre vonatkozó történeti feltárását illetve a lakosság számára történő elérését.

- Bodony Község Önkormányzata
- Mátraballa Községi Önkormányzat
- Forti Pectore Egyesület
- Mátraballai Csodaszarvas Óvoda
- Mátraballai Általános Iskola
- Mátraballai Dalkör
- Bodonyi Hagyományőrző és Nyugdíjas Egyesület
- Bodonyi Polgárőr Egyesület
- Csodaszarvas Egyesület Mátraballáért, mely az infrastrukturális fejlesztésekhez, az egészségügyhöz, a szociális ellátáshoz, az oktatáshoz, a kultúrához, az idegenforgalomhoz, a közbiztonsághoz, a sporthoz kapcsolódó tevékenységek támogatására 2016. január 20-án alakult
- Mátraballai Polgárőr Egyesület melynek munkájában közel 30 fő vesz részt. Munkájuk eredményeképp elmondható, hogy a településen alacsony a szabálysértések, bűncselekmények száma

Az együttműködés másik fontos alappillére a „Cselekvő közösségek” kiemelt projekt módszertanát követve a képzéseken való részvétel, a közösségfejlesztői mentor szakmai támogatása mellett elvégzett közösségfejlesztési folyamat.

Bodony Község Önkormányzata, Mátraballa Községi Önkormányzat illetve a Forti Pectore Egyesület konzorciumában létrejött, a helyi identitás és kohézió erősítését célzó folyamatok, tevékenységek és akciók megvalósítása során tehát a „Cselekvő közössége” kiemelt projekt által biztosított képzéseken való részvételt biztosítja. A helyi közösséggel foglalkozó személy részt vesz a 30+30 órás képzésen.

A cselekvési terv megvalósításának szervezeti elemei

A projektgazda Bodony Község Önkormányzata, mint konzorciumvezető jelenik meg, feladata a megvalósítással kapcsolatos feladatok összehangolása.

A végrehajtási folyamatok Mátraballa Község Önkormányzata illetve a Forti Pectore Egyesület konzorciumi tagok feladatkörébe tartoznak a cselekvési tervben és a z ahhoz tartozó rendezvénynaptárban megfogalmazottakkal összhangban.

Az alábbi táblázat részleteiben tartalmazza a különböző résztvevőkre vonatkozó tervet:

Tevékenység típusa	Tevékenység	Feladat elvégzéséért teljesítésért felelős	A célkitűzés eléréséhez bevonandó közösségek/csoportok hozzájárulása a beavatkozásokhoz
Kötelező tevékenységek	Közösségek részvételével megvalósuló felmérés és tervezés Cselekvési terv összeállítása	- Bodony Község Önkormányzata	Településen szakmai munkatárs: helyismeret alulról jövő kezdeményezések: a helyi lakosság, szervezetek/intézmények/lakosok részéről
	Közösségi tevékenységének történeti feltárása és a lakosság számára elérhetővé tétele	- Bodony Község Önkormányzata	A cselekvési tervben felmérésre kerültek a potenciális szervezetek, akikkel ütemezett kapcsolattartást kívánunk folytatni. A helyi értékek, a felmérések eredményeinek az elemzése, értékelése az együttműködési megállapodásban rögzített helyi szereplők bevonásával a projekt zárásáig történik.
	Kalendárium	- Bodony Község Önkormányzata	A projekt által érintett célterület történeti feltárása, lakosság számára elérhetővé tétele
	Közösségi akciók, tevékenységek,	- Mátraballa Község	a közösségek részvételével megvalósuló tervezés

	események, programok, folyamatok megvalósítása, részvételi fórumok működtetése, meghatározó dokumentumok áttekintése és amennyiben releváns megújítása	Önkormányzata - Forti Pectore Egyesület	eredményeire épülve, és a helyi, projektben biztosított humán erőforrással kooperálva, az együttműködési megállapodásban rögzített helyi szereplők bevonásával
	A közösségfejlesztési folyamatról tájékoztató közösségi információs pont kialakítása	- Bodony Község Önkormányzata	Felhívás előírásainak megfelelő dokumentáció elkészítése a felelős által koordinált, de tartalom-előállítóként bevonásra kerül a helyi lakosság
	A közösségfejlesztési folyamat szakmai minőségének biztosítása	- Bodony Község Önkormányzata - Mátraballa Község Önkormányzata - Forti Pectore Egyesület	szakmai munkatársak alkalmazása
	Képzések, tanulmányutak	- Mátraballa Község Önkormányzata	közösségfejlesztési folyamatban érintett lakosok
Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek	Infokommunikációs akadálymentesítés		A fejlesztések a meglévő platformokra épülnek, így azok működésének lakossági ismerete feltétlenül szükséges a fejlesztések végrehajtásához
	Kötelező nyilvánosság		Arculati kézikönyv szerint a projekt zárásáig folyamatos
	Eszközbeszerezés		a közösségi folyamat eredményességét szolgáló eszközbeszerezés, a helyi közösségeket szolgáló eszközök beszerzése

„Közösségek fejlesztése a palóc hagyományok megőrzésével - Meglévő közösségek megerősítése, új közösségek létrehozása Bodonyban és Mátraballán”

TOP-5.3.1-16-HE1-2017-00010

HELYI CSELEKVÉSI TERV

A pályázati felhívásban szereplő célok elérése a konzorciumi tagok célja. A tagok mind személyi, mind infrastrukturális feltételei megfelelőek a sikeres megvalósuláshoz. A projektben szereplők kiválasztása megtörtént, szakmai tapasztalattal rendelkező szervezetek felelnek a sikeres megvalósításért.

Megvalósító megnevezése	Pozíció	Releváns szakmai tapasztalat meghatározása
Bodony Községi Önkormányzat	szakmai munkatárs	Releváns, 3 évet meghaladó feladatkoordinációs tapasztalattal rendelkezik.
Mátraballa Község Önkormányzata	szakmai munkatárs	Releváns, 3 évet meghaladó szakmai, feladatkoordinációs tapasztalattal rendelkezik.
Forti Pectore Egyesület	szakmai munkatárs	Releváns, 3 évet meghaladó szakmai, feladatkoordinációs tapasztalattal rendelkezik.
Heves Megyei Térségfejlesztési Nonprofit Kft	projektmenedzser	Releváns, 3 évet meghaladó pályázati, feladatkoordinációs tapasztalattal rendelkezik.

Költségek

Költség típus	Költség kategória
1. Projekt előkészítés költségei	
1.a Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költségei	
Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költségei	Projekt előkészítés költségei
1.b Közbeszerzési költség - nem tervezett	
1.c Egyéb projekt-előkészítéshez kapcsolódó költség - nem releváns	
2. Beruházáshoz kapcsolódó ktg	
2.a Eszközbeszerzés (önállóan nem támogatható)	
Eszközbeszerzés költségei	Beruházáshoz kapcsolódó költségek
2.b. Immateriális javak beszerzésének költsége : nem releváns	
3. Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások költségei	
3. a. Képzéshez kapcsolódó költségek	
Célcsoport képzési költségei	Célcsoport támogatásának költségei
3.b. Egyéb szakértői szolgáltatás	
Egyéb szakértői szolgáltatás költségei	Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei
3.c Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei	
Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei	Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei
Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei	Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei
3.d Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költségei	
Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége	Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei
3.e. Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérleti díj - nem releváns	
3.f. Egyéb szolgáltatási költség	
Egyéb szolgáltatási költségek	Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei

4. Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei	
4.a Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű	
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás	Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás	Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei
4.b. Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség - nem releváns	
5. Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költség	
Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó anyagköltség	Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költségek
6. Célcsoport támogatás költsége - nem releváns	
7. Projekt menedzsment költség	
7.a projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása	
7.b. Projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség	
7.c Projektmenedzsmenthez igénybe vett szakértői szolgáltatás díja	
Projektmenedzsmenthez igénybevett szakértői szolgáltatás díja	Projektmenedzsment költség
8. Adók, közterhek	
9. Tartalék	
Tartalék	Tartalék

A költségek összegszerű meghatározása a 2. mérföldkő keretében benyújtott költségvetésben kerül bemutatásra.

Mellékletek

1.sz. melléklet: Rendezvénynaptár

2. sz. melléklet: Eszközlista